

Δρ Δημήτριος Ν. Γκέλης

Ιατρός, Οδοντίατρος, Ωτορινολαρυγγολόγος, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιατρικός εμψυχ

www.gelis.gr,

www.gkelanto.gr,

www.allergopedia.gr,

www.orlpedia.gr

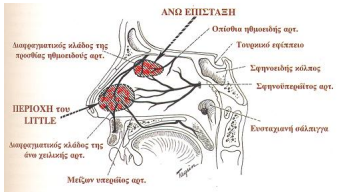
www,gkelikosagiorgitko.gr www.gkelismedicallexicon.gr www.curcumin.gr d3gkelin.gr www.pharmagel.gr

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ:ΩΡΛ Αλλεργία, Εμβοές αυτιών, κακοσμία στόματος, Ροχαλητό, Βαρηκοί

Προληπτική Ιατρική, Ιατρική Διατροφολογία, Συμπληρωματική Ιατρική, Περιβαλλοντική Ιατρική, Κόκ

Η ετυμολογία της λέξης **επίσταξη** προέρχεται από το Αρχαίο Ελληνικό ρήμα επιστάζειν [επί + στάζειν (πέφτω σε σταγόνες)], που σημαίνει μικρή αιμορραγία στη μύτη. Στην Ελληνική ιατρική ορολογία **ρινορραγία** σημαίνει μεγάλη αιμορραγία στη μύτη, ενώ στη διεθνή ιατρική ορολογία η επίσταξη είναι συνώνυμη με τη ρινορραγία.

Ρινορραγία ή επίσταξη χαρακτηρίζεται η απώλεια αίματος από ένα ή περισσότερα αγγεία της ρινός, το οποίο οφείλεται είτε σε τοπική βλάβη, είτε αποτελεί σύμπτωμα κάποιας άλλης γενικότερης νόσου. Όταν η αιμορραγία είναι ήπια μιλάμε για **επίσταξη**. Όταν η αιμορραγία είναι μεγάλη μιλάμε για **ρινορραγία.**

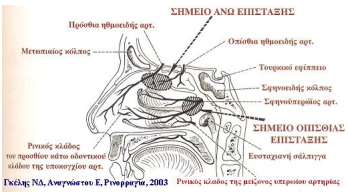
Εικ. 1. Περιοχή του Little. Αυτή είναι η συνηθέστερη περιοχή στην οποία παρουσιάζεται επίσταξη.

Οι όροι λοιπόν αυτοί χρησιμοποιούνται εναλλακτικά και έχουν την ίδια έννοια. Όταν η επίσταξη είναι μικρή οφείλεται σε ρήξη μικρών αγγείων που εντοπίζονται πάνω στην πρόσθια περιοχή του βλεννογόνου της χόνδρινης μοίρας του ρινικού διαφράγματος και είναι μια κατάσταση αυτοπεριοριζόμενη ή αντιμετωπίζεται εύκολα από το γενικό γιατρό ή σε πολλές περιπτώσεις από τον ωτορινολαρυγγολόγο **[Εικ. 1]**.

Εφόσον η επίσταξη προέρχεται από την πρόσθια μοίρα του διαφράγματος, ο ίδιος ο πάσχων μπορεί να την σταματήσει πιέζοντας το πτρύγιο της μύτης του από την πλευρά που τρέχει το αίμα, πάνω στο βλεννογόνο του διαφράματος, όπου υπάρχει το σημείο της αιμορραγίας **[Εικ. 3 και 4]**.

Συνήθως η μικρή επίσταξη οφείλεται σε τραυματισμούς που κάνει ο πάσχων βάζοντας το νύχι του δακτύλου του του και προσπαθώντας να καθαρίσει τη μύτη του [**Περιοχή του Little**]. Άλλοτε πάλι η επίσταξη προκαλείται χωρίς προσπάθεια, καθώς ο πάσχων πιάνει τη μύτη του ή καθώς πλένει το πρόσωπό του.

Σ'αυτές τις περιπτώσεις συνήθως υπάρχει κάποιος **κιρσός επιφανειακής φλέβας**, η εύκολη ρήξη του οποίου συνοδεύεται από αιμορραγία. Η ασκηση πίεσης στο αγγείο που αιμορραγεί, επί 6 λεπτά σταματάει συνηθως την αιμορραγία. Αυτό όμως δεν παρεμποδίζει την επανάληψή της σε ανύποπτο χρόνο
[Εικ. 4]
.

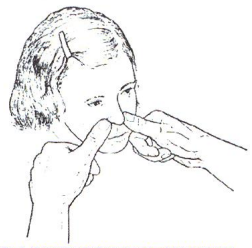

Εικ. 2. Το σημείο της οπίσθιας επίσταξης. Η οπίσθια επίσταξη ως πρώτη βοήθεια από ωτορινο

Η ρήξη αγγείου στην οπίσθια περιοχή του διαφράγματος συνήθως συνοδεύεται από πολύ έντονη ρινορραγία, διότι έχει ρηχθεί αγγείο μεγαλύτερης διαμέτρου, που τροφοδοτεί το βλεννογόνο του ρινικού διαφράγματος. Ο το αίμα της ρινορραγίας είναι άφθονο και το καταπίνει ο ασθενής, προκαλώντας πανικό στον ίδιο και τους συγγενείς του. Ο ασθενής με οπίσθια ρινορραγία συνιστάται να παραμένει καθιστός και με σκυφτό το κεφάλι, ουτως ώστε το αίμα να ρέει από τη μύτη και να μην κυλάει προς το ρινοφάρυγγα και το φάρυγγα, μεχρις ότου του χορηγηθούν οι πρώτες βοήθειες.

Ο ασθενής με οπίσθια ρινορραγία πρέπει να αντιμετωπίζεται άμεσα και γρήγορα, αν και τις περισσότερες φορές η αιμορραγία σταματάει μόνη της, αφού ο ασθενής έχει χάσει αρκετή ποσότητα αίματος. Η ανακοπή της οπίσθιας ρινορραγίας πολλές φορές είναι παραπλανητική, διότι η ρινορραγία μπορεί να επαναληφθεί μετά από παρέλευση λίγου χρόνου.

Η οπίσθια ρινορραγία αποτελεί ένδειξη αντιμετώπισης της από ωτορινολαρυγγολόγο. Μια οπίσθια ρινορραγία που φθάνει στον ωτορρινολαρυγγολόγο αντιμετωπίζεται αμέσως με οπίσθιο και πρόσθιο πωματισμό με οποιοδήποτε μέσο έχει ο ωτορινολαρυγγολόγος στα χέρια του.

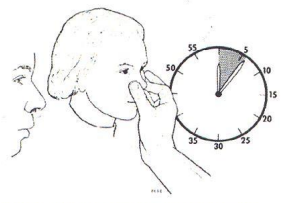

Εικ. 3. Μια απλή πρόσθια επίσταξη μπορεί να ελεγχεί πιέζοντας τον πτερυγιαίο χόνδρο της πλευράς της μύτης που αιμορραγεί, με την κεφαλή γυρμένη προς τα εμπρός και κάτω. Ο τρόπος αυτός είναι αποτελεσματικός, αλλά όχι πάντοτε [Ιπποκρατική μέθοδος 500 π.Χ.]

Πολλές φορές η οπίσθια επίσταξη είναι ιδιοπαθής, δηλαδή προκαλείται χωρίς εμφανή αιτία. Η ρινορραγία μπορεί να εκδηλωθεί σε όλες τις ηλικίες.

Το κλινικό φάσμα της ρινορραγίας μπορεί να κυμαίνεται από τη μικρή εξαγγείωση αίματος μέχρι την αιμορραγία που μπορεί να καταλήξει σπανιότατα στο μοιραίο.

Μια σοβαρή ρινορραγία μπορεί να απειλήσει τη ζωή του πάσχοντος και να βάλει σε δύσκολη θέση ακόμη και τον πιο έμπειρο και επιδέξιο ωτορινολαρυγγολόγο. Περίπου το 60% του ενήλικου πληθυσμού αναφέρει τουλάχιστον ένα επεισόδιο επίσταξης κατά τη διάρκεια της ζωής του.

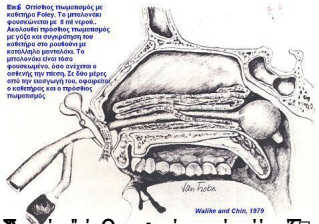
Εικ.4. Η τοποθέτηση τολυπίου βάμβακος ή γάζας στη ρινική κοιλότητα που αιμορραγεί και η άσκηση συνεχούς πίεσης με τον αντίχειρα και το δείκτη στα πτερύγια της μύτης επί 5 λεπτά συνήθως σταματάει μια πρόσθια μικρή επίσταξη

Επειδή η αιμάτωση του ρινικού βλεννογόνου τελικά προέρχεται από τις καρωτίδες, μια **οξεί α μαζική επίσταξη**
είναι δυνητικά σοβαρό πρόβλημα. Μια ξαφνική μαζική επίσταξη μπορεί να καταλήξει στο μοιραίο και αποτελεί μια από τις φοβερότερες επιπλοκές μετά από ακτινοθεραπεία ασθενών με καρκίνο της κεφαλής και του τραχήλου
[2]
.

Στον ασθενή με επίσταξη πάντοτε μετράται η **αρτηριακή του πίεση**, καθώς οι επίμονες υπερτάσεις εκδηλώνονται συχνά με κεφαλαλγία (22%), επίσταξη (17%), λιποθυμία και λιποθυμίαψυχοκινητική διέγερση (10%), ενώ οι επείγουσες υπερτασικές κρίσεις (emergencies) συχνά εκδηλώνονται με θωρακικό άλγος (27%), δύσπνοια (22%) και νευρολογικό έλλειμμα (21%)
[3]
. Στους ασθενείς με έντονη και υποτροπιάζουσα επίσταξη πρέπει να γίνεται προσεκτικός αιματολογικός έλεγχος, να ερευνάται αν παίρνει φάρμακα ή συμπληρώματα διατροφής που τροποποιούν την πηκτικότητα του αίματος ή πάσχει από κάποια συστηματική νόσο (π.χ. διαβήτης).

Εικ 5. Κατακόρυφο ύψος της βρυγχικής διακλάδωσης Redfield

Περισσότερα δώρα: D3-Gkelin drops

Copyright © Dr Dimitrios N. Gelis, MD, PhD, DDS, ORL, Kopitios, 2017